

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 25.11.1966, sp. zn. 6 Cz 125/66, ECLI:CZ:NS:1966:6.CZ.125.1966.1

Číslo: 37/1967

Právní věta: V případech, v nichž přiznání invalidního důchodu v nejvyšší výměře podle § 8 zák. č. 150/1961 Sb. nedošlo do 30. dubna 1965, nemůže již k přiznání tohoto důchodu dojít, a to ani tehdy, když podmínky pro takový důchod se splnily před 1. květnem 1965. Pracovník v takovém případě má nárok na invalidní důchod při pracovním úrazu podle zákona č. 101/1964 Sb. a nárok na náhradu ztráty na výdělků.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 25.11.1966

Spisová značka: 6 Cz 125/66

Číslo rozhodnutí: 37

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Důchod, Sociální zabezpečení

Předpisy: 150/1961 Sb. § 8

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 37/1967 sb. rozh.

V případech, v nichž přiznání invalidního důchodu v nejvyšší výměře podle § 8 zák. č. 150/1961 Sb. nedošlo do 30. dubna 1965, nemůže již k přiznání tohoto důchodu dojít, a to ani tehdy, když podmínky pro takový důchod se splnily před 1. květnem 1965. Pracovník v takovém případě má nárok na invalidní důchod při pracovním úrazu podle zákona č. 101/1964 Sb. a nárok na náhradu ztráty na výdělků.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. listopadu 1966, [6 Cz 125/66.](#))

Rozhodnutím Státního úřadu sociálního zabezpečení byl navrhovateli přiznán podle § 16 zák. č. 55/1956 Sb. od 22. 12. 1964 invalidní důchod při pracovním úrazu. Dalším rozhodnutím odpůrce ze dne 7. 7. 1965 pak byl zamítnut návrh navrhovatele na přiznání invalidního důchodu v nejvyšší míře podle § 8 zák. č. 150/1961 Sb. s poukazem na ustanovení § 28 odst. 2 zák. č. 30/1965 Sb.

Navrhovatel ve svém opravném prostředku namítal, že všechny podmínky pro invalidní důchod podle § 8 zák. č. 150/1961 Sb. byly plněny ještě za platnosti tohoto zákona a že proto měl odpůrce podle

tohoto zákona postupovat.

Krajský soud v Brně zrušil napadené rozhodnutí odpůrce s odůvodněním, že navrhovatel předložil dne 25. 4. 1965 odpůrci prohlášení svého zaměstnavatele, kterým tento uznal ve smyslu § 7 vyhl. č. 7/1962 Sb. svoji odpovědnost za navrhovatelův pracovní úraz. Tím vznikl nárok navrhovatele na invalidní důchod podle § 8 zák. č. 150/1961 Sb. ještě za platnosti tohoto zákona a proto byl odpůrce povinen tento důchod mu přiznat. Ustanovení § 28 odst. 2 zák. č. 30/1965 Sb. nelze podle názoru krajského soudu v Brně použít, protože tento zákon nabyl účinnosti teprve dnem 1. 5. 1965 a proto jej nelze použít, i když o důchodovém nároku bylo rozhodováno až za účinnosti tohoto zákona.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že usnesením krajského soudu v Brně byl porušen zákon a toto usnesení zrušil.

Z odůvodnění:

Úprava odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání, provedená zákonem č. 150/1961 Sb., navazovala – pokud jde o náhradu ušlého výdělku po pracovním úrazu – úzce na předpisy o sociálním zabezpečení. Jestliže se pracovník následkem pracovního úrazu nebo nemoci z povolání, za které podnik odpovídal, stal plně invalidní, náležel mu podle § 8 odst. 1 zák. č. 150/1961 Sb. invalidní důchod v nejvyšší míře podle předpisů o sociálním zabezpečení. Nárok na náhradu ušlého výdělku měl pracovník jen za podmínek uvedených v § 8 odst. 1 vyhl. č. 7/1962 Sb., když jeho původní výdělek byl alespoň o 10 % vyšší než invalidní důchod v nejvyšší míře podle § 8 zák. č. 150/1961 Sb. Obdobná návaznost na předpisy o sociálním zabezpečení byla obsažena i v § 5 vyhl. č. 7/1962 Sb. Úpravě, podle níž se ušlý výdělek při invaliditě pracovníka hradil především invalidním důchodem v nejvyšší míře, odpovídala i úprava povinností odpovědného podniku k náhradě dávek z důchodového zabezpečení, obsažená v § 17 a násl. zák. č. 150/1961 Sb.

Tuto úzkou návaznost na předpisy sociálního zabezpečení zákon č. 30/1965 Sb. o odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání nezná. Podle ustanovení § 8 cit. zákona nemá již poškozený pracovník jiné důchodové nároky, než jak jsou upraveny zákonem č. 101/1964 Sb. o sociálním zabezpečení, má však nárok na náhradu ušlého výdělku proti organizaci, která za pracovní úraz nebo nemoc z povolání odpovídá. Bylo proto třeba v přechodných ustanoveních zákona č. 30/1965 Sb. řešit případy, kdy k pracovnímu úrazu došlo nebo nemoc z povolání byla zjištěna před účinností tohoto zákona, tj. před 1. květnem 1965. Takové případy řeší ustanovení § 28 cit. zákona tak, že nároky na náhradu škody z pracovního úrazu, k němuž došlo přede dnem počátku účinnosti tohoto zákona, a z nemocí z povolání, která byla zjištěna před tímto dnem, se posuzují podle dosavadních předpisů. Výjimku tvoří nároky na náhradu za ztrátu na výdělek, o nichž bude rozhodováno počínajíc dnem 1. 5. 1965. Tyto nároky se posuzují podle tohoto zákona. Současně stanoví § 28 odst. 2 zák. č. 30/1965 Sb., že ode dne účinnosti tohoto zákona se dávky sociálního zabezpečení přiznávané v souvislosti s pracovním úrazem vyměřují jen ve výši vyplývající z předpisů o sociálním zabezpečení. Slova „nároky, o nichž bude rozhodováno“ v poslední větě prvního odstavce § 28 zák. č. 30/1965 Sb. nutno vykládat tak, že se jimi rozumějí nároky dosud upravené v § 8 odst. 1 zák. č. 150/1961 Sb. a § 8 odst. 1 vyhl. č. 7/1962 Sb. (stejně tak i nároky pozůstalých upravené v § 10 odst. 2 a 4 zák. č. 150/1961 Sb. a § 14 vyhl. č. 7/1962 Sb.), o nichž Státní úřad sociálního zabezpečení do 30. dubna 1965 nerozhodl a nevyměřil poškozenému invalidní důchod v nejvyšší míře (důchody pozůstalých podle § 10 odst. 2 zák. č. 150/1961 Sb.). V takovém případě nutno nároky poškozeného na náhradu za ztrátu na výdělek (nároky pozůstalých na úslou výživu) posuzovat podle ustanovení zákona č. 30/1965 Sb., i když ostatní jeho nároky budou posuzovány podle zákona č. 150/1961 Sb. Proto také zákon v ustanovení § 28 odst. 2 stanovil, že od 1. 5. 1965 se dávky sociálního zabezpečení přiznávají jen ve výši vyplývající z předpisů o sociálním zabezpečení. Se zřetelem k této úpravě byla pak také nově upravena povinnost organizací hradit státu dávky důchodového zabezpečení zákonem č. 33/1965 Sb.

Ustanovení § 28 odst. 2 zák. č. 30/1965 Sb., podle něhož od 1. 5. 1965 již nemůže dojít k přiznání invalidního důchodu v nejvyšší míře podle § 8 zák. č. 150/1961 Sb., bylo nutné také z toho důvodu, že nároky pracovníka na náhradu za ztrátu na výdělků nutno podle ustanovení § 28 odst. 1 zák. č. 30/1965 Sb. posuzovat podle tohoto zákona; pracovník by proto nemohl se domáhat případného doplatku od podniku podle § 8 odst. 1 vyhl. č. 7/1962 Sb. a tím by popřípadě byl poškozen.

Z uvedeného vyplývá, že v případech, v nichž k přiznání invalidního důchodu v nejvyšší míře podle § 8 zák. č. 150/1961 Sb. nedošlo do 30. dubna 1965, nemůže již k přiznání tohoto důchodu dojít, a to ani tehdy, když podmínky pro takový důchod se splnily před 1. květnem 1965. Pracovník v takovém případě má nárok na invalidní důchod při pracovním úrazu podle zákona č. 101/1964 Sb. a nárok na náhradu ztráty na výdělků podle zákona č. 30/1965 Sb.

Protože krajský soud v Brně vycházel z jiného právního názoru, porušil tím zákon v ustanovení § 28 zák. č. 30/1965 Sb.